

MUZE

MEER
KIJK
OP
KUNST

SPECIAAL VOOR KUNSTLEDEN VAN AVROTROS

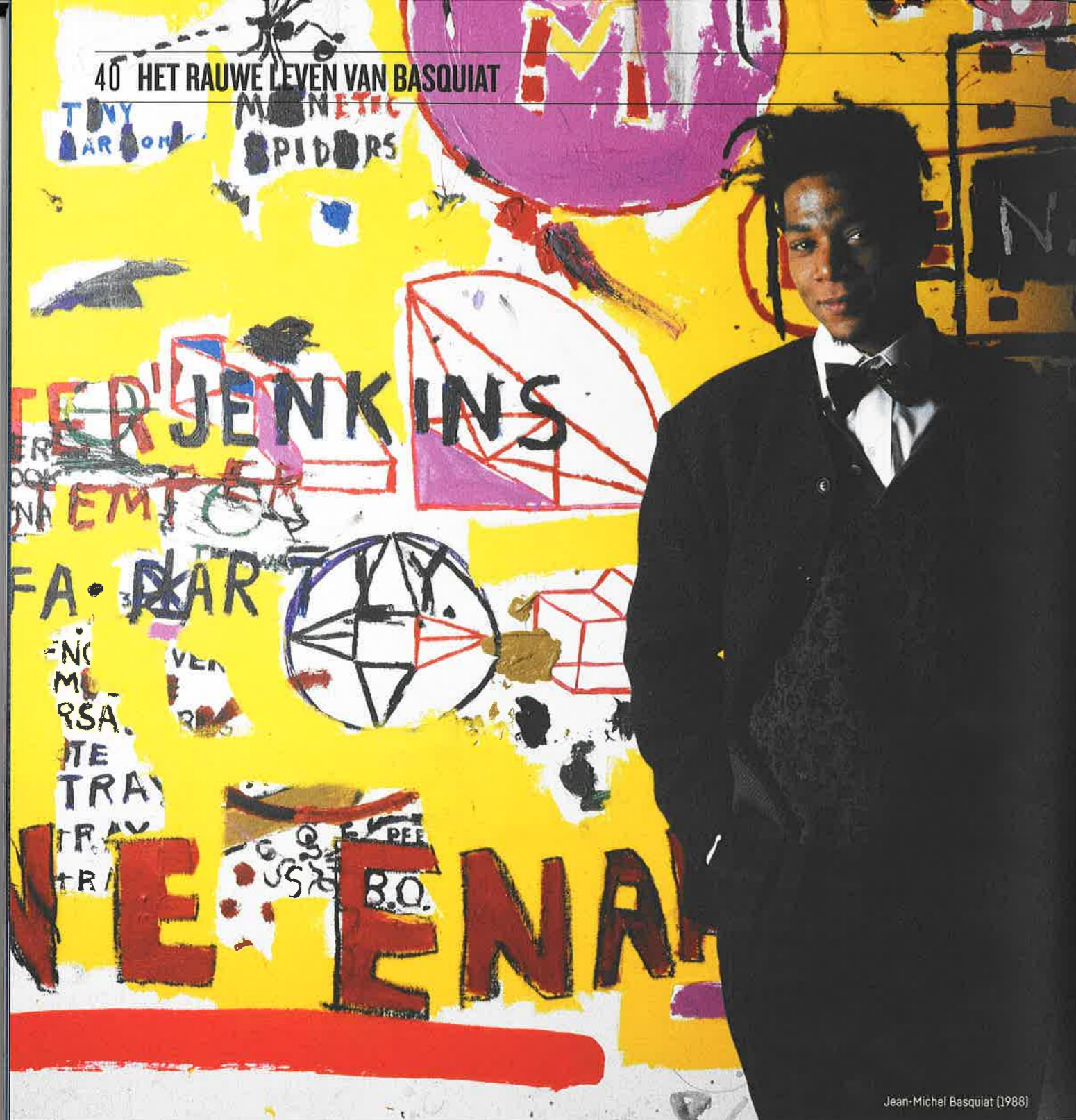

BELIEVE
IT ~~OR NOT~~

I CAN
ACTUALLY
DRAW

Jean-Michel Basquiat [1988]

Bombastisch, levenslustig, kleurrijk. Dat is Basquiat

Als een wervelwind veroverft graffiti-artiest en schilder Jean-Michel Basquiat in de jaren 80 de kunstwereld. Zo snel als zijn ster rijst, zo diep valt hij. SCHUNCK in Heerlen wijdt een tentoonstelling aan zijn vroege werk. Maak kennis met de eerste Afro-Amerikaanse kunstenaar die wereldberoemd wordt.

TEKST: ELLEN LEIJSER BEELD: JULIO DONOSO, PASCAL LE SEGRETAIN & STEFAN ROUSSEAU

Het New York van eind jaren 70, begin jaren 80 van de twintigste eeuw. De stad is rauw, vies en zedeloos. Drugsbendes maken de dienst uit, de werkloosheid is ongekend hoog en in sommige wijken ben je je leven niet zeker. Het is de tijd dat graffitikunstenaars bezit nemen van lege gebouwen en metrostellen. Tussen het spuitbusgeweld in de ruige Lower East Side van Manhattan vallen de vaak filosofisch getinte teksten op van SAMO© ('same old shit'). Dit graffitiduo bestaat uit jeugd vrienden Al Diaz en Jean-Michel Basquiat. In plaats van felgekleurde en met zwart omrande tags, zijn hun teksten poëtischer van aard. Zoals: *Stop the train of thought* en *Life is confusing at this point*.

Onhandelbare straatjongen

Basquiat wordt in 1960 geboren in Brooklyn. Zijn ouders zijn immigranten uit Hawaï en Puerto Rico. Vanaf zijn zesde gaat hij regelmatig naar een museum en hij tekent graag. Maar als puber dreigt het mis met hem te gaan, de straat lonkt. Op zijn vijftiende loopt hij voor het eerst weg van huis en gebruikt hij veel drugs. Vanaf zijn zeventiende leeft hij voornamelijk op straat en bespuit muren met zijn tekeningen en teksten. Om in zijn levensonderhoud te voorzien verkoopt hij zelfgemaakte ansichtkaarten en beschilderde T-shirts.

Als Basquiat in 1980 stopt als graffitikunstenaar - hij maakt het bekend door 'SAMO© is dead' op een gebouw te spuiten, stapt hij over van muren naar het canvas. Zijn schilderijen zijn bombastisch, levenslustig en kleurrijk. Geschilderd in een vrije, zeer expressieve stijl. De kracht van Basquiat schuilt onder meer in zijn explosieve combinaties van beelden: losse elementen als Afrikaanse maskers, raketten en sporthelden brengt hij moeiteloos samen op een doek. Bovendien is

Basquiat maatschappelijk geëngageerd: in zijn werk geeft hij commentaar op sociale ongelijkheid en racisme. Zelf heeft hij gezegd dat hij wilde dat zijn schilderijen eruitzien alsof ze gemaakt zijn door kinderen. Helemaal vaarwel zegt hij SAMO© overigens niet: ook in zijn schilderijen blijven woorden en teksten een belangrijk onderdeel. Als koning van de New Yorkse graffiti-scene is zijn motief een kroon met een copyrightteken.

Eigenzinnig natuurtalent

'Believe it or not, I can actually draw', zei hij. En dat wordt opgepakt door critici. De eigenzinnige, zwarte autodidact met zijn ongekend energieke stijl valt in de smaak bij de trendy - overwegend witte - New Yorkse kunstscene. In de steriele galeriën vol abstracte en conceptuele kunst vinden ze zijn pure en ruige werk zeer interessant.

Vanaf het moment dat hij wordt ontdekt en omarmd door de kunstelite gaat zijn carrière als een speer. Hij is de eerste Afro-Amerikaanse kunstenaar die wereldberoemd wordt. Basquiat is een natuurtalent - hij kan enorm goed tekenen - en heeft daarbij het geluk 'op het juiste moment op de juiste plek' te zijn. Het neo-expressionisme staat in New York op het punt van uitbarsten en Basquiat past daar als geen ander bij. In no

In 2017 wordt een schilderij van hem geveild voor 110,5 miljoen dollar

